

saaledes ikke kunnet være vejledende for os, de ere virkelig komne en Postdag for sildig. Faktum er altsaa det, at vi nu efter 20 Aars Syslen med denne Sag og efter at have faaet udarbejdet ikke mindre end 77 Forslag til Christiansborgs Genopførelse, tilsyneladende den Dag i Dag staa paa samme Standpunkt og med samme Resultat som det, vor navnkundige Landsmand, den store Bygmester Theophilus Hansen kom til allerede i 1885. Jeg siger udtrykkelig „tilsyneladende“, for jeg tror alligevel, at vi i den allersidste Tid have indhøstet adskillige Erfaringer. Det gælder imidlertid om ikke at tabe Modet, men der er ingen Mennesker, altsaa heller ikke den højtærede Minister for offentlige Arbejder, saa lidt som den udmærkede Kunstner, som har forelagt os denne smukke Plan, der kan undre sig over, at et Forslag, som baade har alle Sagkundskabens gode Grunde og mange Rigsdagsmænds umiddelbare Følelse imod sig, møder Vanskeligheder her i Rigsdagen. Derover kan man ikke undre sig. Det vilde være ganske unaturligt, om ikke saavel Landstingets som Folketingets Medlemmer søgte at støtte deres Formænd i Bestræbelsen efter at hævde Rigsdagens Behov og Værdighed, saaledes som det er udtrykt i Formændenes Skrivelser til Ministeren for offentlige Arbejder af 17. og 26. Maj d. A. Angaaende det foreliggende Forslag til Beslutning vil jeg straks sige, at den omhandlede Plan forekommer mig at være et overordentlig dejligt Arbejde. Og det vil altid være en stor Ære for Hr. Thorvald Jørgensen at have fremlagt et saadant Arbejde for Rigsdagen. Jeg forstaar saa godt den højtærede Minister, naar han i Gaar antydede, at det var „Skønhedsindtrykket“, som havde taget ham. Det er et overordentlig pragtfuldt og gennemført Arbejde, og ethvert Menneske, der har mindste Sans for Skønhed i Bygningsformer, maa nødvendigvis glæde sig ved det, hvad jo ogsaa blev udtalt af den sidste ærede Taler. Men jeg kan ikke lade være med at sige, at det forekommer mig, som om denne Plan er en lille Smule for konstrueret og lider en lille Smule af Mangel paa Originalitet. I ethvert Tilfælde staaer det for mig saaledes, at den ikke tilfredsstiller Rigsdagens Krav og Rigsdagens Værdighed.

Jeg skal ikke udtale mig om Kongens Lejlighed. Kun skal jeg sige, at det forekommer mig underligt, at Arkitekt Thorvald Jørgensen har lagt Riddersalen over i den nordre Slotsfløj. Riddersalen, som dog skulde være Centret i hele Kongens

Repræsentationslejlighed. Burde den ikke ligge i Bygningens Midtpunkt, saaledes at Kongen ved højtidelige Lejligheder kunde træde ud derfra og tale til Folket ude paa Slotspladsen? Men dette skal jeg imidlertid lade staa hen.

Det, der ligger nærmest for mig, er dog Hensynet til Rigsdagens Lokaler. Det er jo nu oplyst af flere ærede Talere, hvorledes disse Lokaler ere beliggende, at de ere beliggende i Slottets sydlige Sidefløj — jeg tillader mig nu at bruge dette Udtryk, skønt der blev protesteret imod det af den sidste ærede Taler —, saaledes at Landstingssalen ligger i den østlige Ende af Fløjen og Folketingssalen i den vestlige Ende. Folketingssalen har Vinduer ud mod Nordvest, saaledes at der det halve Aar fra Oktober til April ikke kan komme en Solstraale ind i den store og stærkt overfyldte Sal. Jeg mener, at alene denne Omstændighed er nok til, at man ikke kan være fuldt tilfreds med dette Forslag.

Det er egentlig min Følelse imod at skulle kritisere et saa nydeligt Arbejde, men de Mangler, der kunne være ved det, ere heller ikke Arkitektens Skyld, men de ere at søge i Opgavens Umulighed. Hvis en Byggespekulant kom og forlangte af en Bygmester, at han skulde rejse et stort pragtfuldt Hus, tillokkende at se til, og deri indpakke en Mængde forskelligartede Lejligheder, saa kunde Bygmesteren ikke løse denne Opgave mere glimrende, end Arkitekt Thorvald Jørgensen har løst den ham stillede Opgave. Men Staten er jo dog ikke nogen Byggespekulant, og det er jo ikke os om at gøre at faa saa meget som muligt pakket sammen paa Slottet, men det kommer an paa at faa gode Lokaler, som ere egnede til Brugen, og at faa en Bygning, hvor det indre naturligt afpræger sig i det ydre, saaledes som al god Arkitektur fordrer.

Det forekommer mig, at Adgangen til Rigsdagen ikke er ganske tilstrækkelig. Jeg er enig med den sidste ærede Taler i, at den store Hovedindgang, som er lagt i Kavalergaarden, der altsaa nu skal hedde Rigsdagsgaarden, er meget smuk, ja imponant, det kan ikke nægtes, men denne ene Adgang er ikke tilstrækkelig. Det har været antydet, at man saa kunde sætte Adgangsdøre i Husets Hovedfacade ud imod Slotspladsen. Det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds brugte det Udtryk, at man skulde sætte Portaler der. Jeg vil sige, det var baade Synd og Skam for den dejlige Facades Skyld at sætte